

ח' הרמב"ן גיטין (ט.)

אם יש עליו עוררין יתקים בחותמיו. ראיתי בתוספות חכמי הצרפתים ז"ל שדקדקו מכאן דכיון שאנו משיאין את האשה על פי גיטה ואין אנו מצריכים אותה לקיימו אלא א"כ יש עליו עוררים, שמע מינה שהמוציא שטר חוב על חבירו אעפ"י שהוא נפרע שלא בפניו, או שבא ליפרע מן היתומים או מן הלקוחות לא טענינן ליה מזויף הוא, ואינו צריך לקיים את שטרו... אלו דבריהם ז"ל.

ואין בהם ראייה של כלום והדין אינו כן, שבוודאי כל הנפרע שלא בפניו ומו היורשים ומן הלקוחות צריך הוא ללקיים שטרו דאפוקי ממונא לא מפקינן בלא שטרא דמקוים. אבל זה אינו דומה ללמשנתינו שאין אשה זו ממונו של בעל אלא ברשות עצמה היא לינשא, ואנן לא מנעינן לה... ועוד מתוך חומר שהחמרת עליה בסופה הקלת עליה בתחילתה...

קדושין (ו:)

אמר לה לאשתו הרי את לעצמך, מהו? מי אמרינן למלאכה קאמר לה, או דילמא לגמרי קאמר לה? א"ל רבינא לרב אשי, ת"ש: דתניא, גופו של גט שחרור: הרי אתה בן חורין, הרי אתה לעצמך; השתא ומה עבד כנעני דקני ליה גופיה, כי א"ל הרי אתה לעצמך - לגמרי קא"ל, אשה דלא קני ליה גופה לא כ"ש.

חידושי הרמב"ן קידושין (טז.)

...אבל כך נראה לי דכיון דשני קנינין הן בעבדות, אחד קנין ממון והוא קנין דמעשה ידיו, ואחד קנין איסור שהוא אוסרו בבת ישראל ופוטרו ממקצת מצוות, וקנין הגוף הזה הוא המצריכו גט חירות ואינו נפקע בדיבור, דומה לקנין אישות שהוא צריך גט להתירו, וממנו הוא למד, לפיכך אמרו שאף עבד עברי יש לרבו בו קנין איסור, שהרי מתירו בשפחה כנענית, ואין קנין איסור נפקע בלא גט, בין באישות בין בעבדות...

ח' הרישב"א ב"ב (קס"ח)

מי שנמחק שטר חובו מעמיד עליו עדים ובא לב"ד. י"א [=הראב"ד (מובא בשיטה מקובצת)] שצריך שיביא כתב העדים החתומים קיים לב"ד ויקיימוהו ולא סגי שיעידו העדים שהכירוהו דה"ל עד מפי עד. ומורי נר"ו ס"ל דבעדים שהכירו החתימות סגי שאין זה עד מפי עד כי על עיקר הכתב הם מעידים ולא על המנה, וזו עדות ברורה וקיום גמור והרי זה כאילו העידו נתברר לנו שהיה לפלוני שטר מכר או שטר מתנה - וכן עיקר.

משנה מסכת קידושין (פרק א)

[א] האשה נקנית בשלש דרכים וקונה את עצמה בשתי דרכים נקנית בכסף ובשטר ובביאה בכסף בית שמאי אומרים בדינר ובשוה דינר ובית הלל אומרים בפרוטה ובשוה פרוטה וכמה היא פרוטה אחד משמנה באיסור האיטלקי וקונה את עצמה בגט ובמיתת הבעל היבמה נקנית בביאה וקונה את עצמה בחליצה ובמיתת היבם:

[ב] עבד עברי נקנה בכסף ובשטר וקונה את עצמו בשנים וביובל ובגרעון כסף יתירה עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסימנין הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובל ובמיתת האדון:

[ג] עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף על ידי אחרים ובשטר על ידי עצמו דברי רבי מאיר וחכמים אומרים בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים:

[ד] בהמה גסה נקנית במסירה והדקה בהגבהה דברי ר' מאיר ור' אליעזר וחכמים אומרים בהמה דקה נקנית במשיכה:

[ה] נכסים שיש להם אחריות נקנין בכסף ובשטר ובחזקה ושאינן להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה נכסים שאין להם אחריות נקנין עם נכסים שיש להם אחריות בכסף ובשטר ובחזקה וזוקקין נכסים שאין להם אחריות את הנכסים שיש להם אחריות לישבע עליהן:

[ו] כל הנעשה דמים באחר כיון שזכה זה נתחייב זה בחליפיו כיצד החליף שור בפרה או חמור בשור כיון שזכה זה נתחייב זה בחליפיו רשות הגבוה בכסף ורשות ההדיוט בחזקה אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט:

בראשית פרק ד

(א) וְהָאָדָם יָדַע אֶת חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת ה':

רש"י (שם)

את ה' - כמו עם ה', כשברא אותי ואת אישי הוא לבדו בראנו, אבל בזה שותפים אנו עמו:

בראשית פרק יד

(יט) וַיִּבְרַכְהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֲלִיוֹן קְנֵה שְׂמִימִים וְאַרְצָן:

רמב"ן (שם)

(יט) קונה שמים וארץ - כתב רש"י קונה כמו עושה, על ידי עשייתו קנאן להיות לו. ואלה שני פנים הם. ואולי כן הדבר שיבא לשון קנין בענין העשייה, וכן כי אתה קנית כליותי (תהלים קלט יג), שיכפול תסוכני בבטן אמי, וכן הלא הוא אביך קנך הוא עשך ויכוננך (דברים לב ו). כי הלשון יאמר "קנין" בעשייה. וההפך אשר עשו בחרן (לעיל יב ה), קנו. ומאשר לאבינו עשה (להלן לא א):

והנכון מה שאמר עוד קנאן להיות לו, כי כל אשר לאדם יקרא קנינו. ויקראו הצאן "מקנה" בעבור היותו עיקר רכוש האדם. ולשון חכמים (ב"מ י א) המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו. הבטה בהפקר קניא (שם קיח א). חצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו (שם יא א). וכן בכל מקום תבוא להם במקום זכיה, כלומר שהוא שלו. ולזה נתכוין אונקלוס שתרגם דקניניה, ולא אמר "קנה":

דברים פרק לב

(ו) הָ לֵה' תִּגְמְלוּ זֹאת עִם נְבִלָה לֹא חָכַם הָלוֹא הוּא אָבִיךָ קָנָךְ הוּא עֲשֶׂךָ וַיִּכְנָנְךָ: